

Ara sí que va de bó

L'ESTÀTUA DE CRISTÒFOL COLOM I LA SEVA RELACIÓ AMB MENORCA

Antoni Tudurí
Secció de
genealogia de
l'Ateneu de Maó



El dia 27 de setembre de 2016 vaig llegir al MENORCA una breu notícia de premsa que comença així:

«La CUP Capgirem Barcelona pedirà en el pleno municipal de este viernes retirar la estatua de Cristóbal Colón, situada al final de La Rambla, y declarar como laborable el Día de la Hispanidad, el 12 de octubre». Segueix: «Reclama retirar la estatua de Colón y todos los ornamentos de la base de la columna que hacen enaltecimiento de la conquista de América, y sustituirlos por un símbolo de la resistencia americana contra el imperialismo, la opresión y la segregación indígena».

He tornat a mirar el calendari, no fos que m'hagués errat i, sense cap dubte, avui no era ni el dia primer d'abril (dia

Per la seva caparroneria davant Rius i Tauler, l'any 1881 es va crear una comissió organitzadora per a la construcció d'un monument

d'enganyar a tota Europa, inclosa Menorca i exclosa la resta d'Espanya) ni tampoc el vint-i-vuit de desembre (dia d'enganyar a la citada resta de l'estat espanyol). Pel que sembla, la notícia era absolutament certa i el dia era el 27/09/2016.

Certes notícies es poden interpretar en to seriós o en versió de conyeta marinera, atès que val més riure que plorar i aquesta nota fa pena.

Anem, idò, a parlar de l'estàtua de Colom i Menorca.

A l'autobiografia d'Onèsima Ripoll ja citada a alguna miscel·lània genealògica, diu que quan la família Ripoll Mament va anar a Barcelona a viure, un conegut des Castell, de malnom So-



brassada li va dir que quan arribés al port veuria a un amic seu, posat dalt d'una columna molt alta, i que li donés records de part seva, d'en Sobrassada. Poc podia saber Onèsima que aquest amic tenia com a origen a un maonès, de pares gironins, periodista i escriptor i personatge certament pintoresc. Es tracta d'Antonio Fajas i Ferrer, nat a Maó

devers 1812, emigrat a Cuba un parell de vegades, fent i desfent fortuna, fins que va arrelar a Barcelona ja a una certa edat i que es va casar amb una jove veïna de la plaça del Pi pel vell sistema del rapte de les Sabines; la va raptar a la manera antiga i així va tenir l'acceptació dels seus futurs sogres. Aquest matrimoni va tenir dos fills, morts molt joves, un dels quals va ser un famós pianista i compositor, mort als 18, abans que el seu pare.

❖ GRÀCIES A CERTES INFORMACIONS de Miquel Àngel Limón vaig aprofundir en aquest peculiar personatge, de manera que he pogut disposar de la seva acta de defunció, ocorreguda el dia 10 de juliol de 1883, amb una nota marginal molt extensa on es justifica



que els seus llinatges correctes eren Fajas Ferrer i no Fages Farré, com constava a l'acta. Un altre toc pintoresc de l'escriptor. Sense entrar en massa detalls, val a dir que per la seva caparroneria i insistència davant el que va ser alcalde de Barcelona, Rius i Tauler, l'any 1881 es va crear una comissió organitzadora per a la construcció d'un monument per glòria i record de l'almirall. Sembla que els seus esforços havien començat l'any 1852 i, malauradament per a ell, va morir sense poder veure acabada l'obra, inaugurada el dia 1 de

juny de 1888. Com a detall anecdòtic, es diu que la construcció del monument va costar un poc més d'un milió de pessetes d'aquell temps.

A «La Vanguardia» de dia 12/07/1883, es pot llegir «Esta mañana a las ocho, como dijimos, tendrá lugar el entierro de don Antonio Fajas y Ferrer, cuyo señor era individuo de la Comisión central ejecutiva del monumento a Cristóbal Colón, de cuya idea fué el iniciador» i segueix: «El Excmo señor alcalde constitucional, presidente de dicha Comisión, apenas ha tenido noticia de la muerte del señor Fajas, ha contestado telegraficamente disponiendo sean tributados al cadáver los honores que por la indicada Comisión se concedieron a los Excmos señores José Maria Serra y don Antonio López y López». Aquest López y López era el conegut Marqués de Comillas, del que també la CUP demana que treguin l'estàtua que té al davant de la seu central de Correos de Barcelona. Es diu que va ser un «negre-

ro» sense escrúpols i potser és cert, però de pitjors n'hem tingut més propers a nosaltres i ningú diu res.

I ara ve el més bo: a la placa de bronze que hi ha dins del recinte del monument, entre 39 personatges, trobem gravats el nom de dos menorquins, un Antonio Fajas Ferrer i l'altre, Esteve Amengual Begovich, del que es va parlar a la miscel·lània dedicada a aquest navilier i comerciant.

La foto que s'acompanya a aquest breu article no és gens bona, però l'adjunto per verificar aquesta agradable coincidència.

En resum, crec que val més riure que plorar i, en qualsevol cas, ha estat una bona excusa per a parlar de dos menorquins il·lustres, nats els dos a Maó i dels que la memòria s'ha fus dins de les boires del passat.

Foto Gemma Andreu

DÓNDE ESTÁS

Palencia, Castilla León

www.menorca.info

Estoy info

MENORCA.info

¡Síguenos!

Facebook

Twitter

Líderes también en la red